

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН НА КАФЕДРІ БІОЛОГІЇ, ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ТА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Т.В. Дерев'янку, С.І. Дубінін., С.А. Новописьменний,

Т.В. Плужнікова, В.М. Закалюжний.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Звичайною рисою сьогодення є бурхливий розвиток інформаційних технологій, які проникають у різні сфери людського буття, не оминувши при цьому освітні процеси у вищій школі. Науково-педагогічний колектив кафедри біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка намагається поєднувати найкращі здобутки традиційної освітньої системи й інформаційно-комунікаційні технології, які, на наш погляд, чи не найкраще враховують інтереси й потреби здобувачів вищої освіти, розширюють простір реалізації їхнього творчого потенціалу, мотивують до пошукової діяльності тощо [1; 3]. Тому при викладанні різних освітніх компонент із метою підготовки кваліфікованих фахівців викладачі активно впроваджують низку інноваційних засобів: інформаційні комп'ютерні технології; методику розвитку критичного мислення; інтерактивні методи навчання; метод проєктів (творчі, інформаційні, ігрові, дослідницькі) тощо.

Застосування інформаційних технологій сприяє активізації навчальної діяльності здобувачів вищої освіти, ефективності та наочності навчального процесу засвоєння інформації, заохочує до поглиблення знань і набуття нових вмінь тощо. Інформатизація передбачає використання в навчальному процесі вищого навчального закладу різноманітних комп'ютерних технологій, які вважаються інноваційними. Комп'ютерні технології є ефективним інструментом для розвитку нових форм і методів навчання під час викладання фахових дисциплін на кафедрі біології, здоров'я людини та фізичної реабілітації, що підвищують якість освітніх послуг.

Серед етапів інформатизації навчальних дисциплін кафедри можна виокремити такі:

- Використання комп'ютера для підготовки електронних тестів, різноманітних дидактичних матеріалів (завдань, схем, таблиць тощо).
- Використання електронних підручників, програмно-педагогічних засобів, освітніх ресурсів мережі Інтернет як наочних посібників.
- Використання мультимедійних технологій під час викладання навчальних дисциплін з одночасним формуванням інформаційної компетенції та підвищенням інформаційної культури (впровадження презентацій, фото- чи відео колажу та ін.). Зокрема, у своїй роботі викладачі використовують мультимедійні презентації на основі програмного середовища PowerPoint, завдяки якому можна швидко створювати, редагувати, сортувати слайди, на них можна

розміщувати найрізноманітнішу інформацію – від текстів до мультимедійних об'єктів із використанням гіперпосилань, шаблонів, тем, анімаційних ефектів тощо.

- Розробка та використання навчальних відеофільмів із окремих тем обов'язкових освітніх компонент.

Викладачі кафедри та здобувачі освіти активно використовують на заняттях мобільні пристрої та планшети, різні програми, щоб зробити процес навчання цікавим, захоплюючим, пізнавальним. Кафедра напрацювала позитивний досвід упровадження в роботу зі здобувачами освіти таких функціональних платформ як Google Classroom, Google форми й презентації, Skype, Zoom тощо, а також масштабну адаптацію до нового формату подачі дидактичного матеріалу менеджерів (Viber, Telegram, WhatsUp) і соціальних сервісів («Фейсбук», «Інстаграм», «Телеграм», «Твітер» тощо). Важливе місце займають в освітньому процесі засоби та інструменти, які пропонують Google.

Використання Google Docs або Google Документи дозволяють викладачам створювати та редагувати документи, а також спільно використовувати їх разом з колегами та студентами. Тоді як Google Документи – це інструмент, який доступний як веб-додаток, що може працювати в автономному режимі, шляхом використання мобільних програм для Android та iOS. Це дозволяє студентам спільно працювати над освітніми проектами; зберігати всі важливі документи.

Google Sites або Google Сайти – структурований інструмент створення веб-сторінок, який дозволяє як викладачам, так і студентам створювати Інтернет-сторінки та спільно їх використовувати. Вважаємо, що Google Сайти містять значний потенціал для викладання профільних дисциплін, оскільки містять інструменти для створення власних веб-сторінок.

Перспективним інструментом Google вважаємо, водночас, Google Класи – систему управління освітнім процесом. Метою Google Класів є створення, редагування, виконання завдань в електронному вигляді, особливо самостійної роботи. Засоби Google Classroom забезпечують взаємодію між викладачами та студентами за допомогою Google Drive. Завдяки Gmail викладачі створюють оголошення, опитування, тести для студентів на кожному занятті.

Щоб не втратити надважливий у процесі навчання елемент соціалізації, викладачі обирають для роботи й інші варіанти, які пропонує нам Інтернет нового покоління. Відчутно підвищилися показники частоти послуговування платформи Zoom, яка дозволяє проводити заняття у вигляді онлайн-конференцій [2].

Розвиток критичного мислення досягається застосуванням різних методичних стратегій [1; 3]. Значна кількість основних методичних інновацій пов'язана сьогодні із застосуванням інтерактивних методів навчання: проведення занять із заздалегідь запланованими помилками; технології симуляційного навчання; заняття-бесіда; заняття-конференція; кейс-метод; метод

«мозкового штурму»; вирішення ситуаційних завдань; асоціювання, джигсоу (робота у мікрогрупах); метод «ручка в центрі столу»; метод «кожен вчить кожного». Певне місце в системі методів навчання кафедри має технологія ігрового навчання, що включає імітаційні ігри, які відтворюють реальну або гіпотетичну ситуацію. Поняття «імітаційна гра» охоплює і більш вузькі поняття: ділова гра, рольова гра, операційна гра, метод інсценування з використанням консультантів і педагогічних програмних засобів для персональних комп'ютерів.

Таким чином, в контексті стрімкого розвитку й удосконалення вітчизняної освітньої галузі особливо гострою бачиться проблема впровадження педагогічної інноватики у навчально-виховний процес вищого навчального закладу. Потреба підготовки справжнього професіонала зумовлює підвищення ефективності й урізноманітнення вищої освіти, що вмотивовує впровадження у навчання сучасних дидактичних форм і методів із метою посилення вимог до навчання майбутніх конкурентоспроможних фахівців різних галузей.

Список використаних джерел

1. Звягольська І.М., Дерев'янку Т.В., Полянська В.П. / І.М. Звягольська, Т.В. Дерев'янку, В.П. Полянська // Викладач вишу як суб'єкт місії університету: окремі аспекти Актуальні проблеми сучасної медицини. – 2023. – Вип. 2 (82), том 23. Частина 2. – С. 78-84.
2. Полянська В.П., Звягольська І.М., Дерев'янку Т.В. Педагогічно-організаційні аспекти дистанційного навчання в медицині / В.П. Полянська, І.М. Звягольська, Т.В. Дерев'янку // Актуальні проблеми сучасної медицини – 2021. – Том 21, вип.. 1 (73). – С. 137-141.
3. Полянська В.П., Звягольська І.М., Дерев'янку Т.В. та ін. Неформальні технології активізації творчої діяльності здобувачів вищої освіти / В.П. Полянська, І.М. Звягольська, Т.В. Дерев'янку, В.І. Федорченко // Психолого-педагогічні координати розвитку особистості : зб. наук. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф. (2-3 червня 2022 р. Полтава). – Полтава, 2022. –С.172-176.

УДК 502.2

ПРОБЛЕМАТИКА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

І.О. Дерябіна, М. М.Дяченко-Богун

Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка

За висновками спеціалістів на сьогоднішній день, під час військових дій на території України, більшість її територій відносяться до зон екологічного лиха. Хімічне та фізико-хімічне забруднення також загрожує самому існуванню населення. Використання зброї, експлуатація